

1	2	3
13.	Техніки усіх спеціальностей	
	I категорії	1,47-2,47
	II категорії	1,35-2,35
	Без категорії	1,23-2,23
ОБСЛУГОВУЮЧИЙ ПЕРСОНАЛ		
<i>Доплати</i>		
1.	За інтенсивність праці	12 %
2.	За суміщення професій (посад)	Залежно від відпрацьованих днів
3.	За використання в роботі дезінфікуючих засобів	10 %
4.	За ненормований робочий день водіїв	25 %
5.	За роботу в нічний час	40 %
<i>Надбавки</i>		
6.	За класність водіям вантажних і легкових автомобілів, автобусів	
	2-го класу	10 %
	1-го класу	25 %
<i>Коефіцієнти співвідношень розмірів мінімальних місячних посадових окладів</i>		
7.	Технічні службовці	1,2-1,7

Джерело: [1].

Слід зазначити, що посадові оклади головного інженера, головного бухгалтера, інших головних фахівців, заступників директора та інших встановлюються на 10-30% нижче посадового окладу керівника.

У процесі дослідження було визначено, що КП «Чернігівводоканал» має розгалужену систему доплат, надбавок та коефіцієнтів співвідношень розмірів мінімальних місячних посадових окладів працівників усіх рівнів та ланок. Така система виплат забезпечує отримання працівникам КП «Чернігівводоканал» такої заробітної плати, яка відповідає фактично виконаній роботі та умовам праці, в яких зайняті працівники підприємства.

Список використаних джерел: 1. Колективний договір Комунального підприємства «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради, затверджений загальними зборами трудового колективу 11.03.2014 р., протокол № 1.

УДК 657

А. В. Рудник, магістр

Науковий керівник: **В. В. Гливенко**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ НЕЗАВЕРШЕНОГО ВИРОБНИЦТВА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Ключові слова: лісове господарство, витрати, готова продукція, незавершене виробництво, інвентаризація, оцінка.

Лісові господарства відіграють важливу роль у розвитку як держави загалом, так і кожного регіону зокрема. Це пов'язано з тим, що продукція лісового господарства використовується практично в усіх галузях економічної діяльності. Однією з найважливіших проблем на сучасному етапі є раціональне використання лісових ресурсів, що неможливе без налагодження чіткої та дієвої системи обліку витрат. Важливою ділянкою системи обліку витрат є облік готової продукції та незавершеного виробництва.

Теоретичні і практичні аспекти проблем раціонального використання і відтворення лісових ресурсів, а також формування фінансово-економічного механізму лісогосподарювання досліджували такі вітчизняні науковці, як Я. М. Бойко [1], В. А. Голян, О. А. Голуб [2], Я. Я. Дяченко [3], В. М. Малюга [4], Ю. Марчук [5] та інші.

Вагомий внесок у розробку теоретичних положень і методологічних підходів до проблем оцінки та бухгалтерського обліку незавершеного виробництва зробили такі вчені:

Ю. Миронова [6], Л. Мудра [7], Н. Котляревська [8], В. Корнілова, Є. Котляров [9], М. Лінник [10], Н. Ткаченко [11].

П(С)БО 30 «Біологічні активи» [12] визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про біологічні активи і про одержані в процесі їх біологічних перетворень додаткові біологічні активи й сільськогосподарську продукцію та розкриття інформації про них у фінансовій звітності. Лісові насадження в П(С)БО 30 згадуються лише в додатку як приклад довгострокових біологічних активів, до поточних біологічних активів лісгосподарств можна віднести саджанці. Водночас мисливські ресурси – біологічні активи, які зовсім не згадуються у стандарті. При цьому вони підпадають під визначення біологічних активів, оскільки задовольняють усі критерії належності до біологічних активів.

З метою забезпечення єдиного підходу до формування собівартості продукції та здійснення планування, ведення обліку й калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємствах лісового господарства, наказом Державного агентства лісових ресурсів України від 14.05.2013 р. № 124, затверджено Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємствах, що належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України (далі Методичні рекомендації № 124).

Відповідно до Методичних рекомендацій № 124, до незавершеного виробництва лісового господарства належить продукція (вироби, заготовки, деталі), що не пройшла всіх стадій, передбачених технологічним процесом [13]. Проте слід зауважити, що лісові господарства в практичній діяльності дотримуються припущення, що на етапі вирощування лісу не створюється готова продукція. [8], але ж при цьому вони несуть витрати на їх вирощування та догляд. Власне готовою продукцією можна назвати деревину під час рубок головного користування, а також отриману під розчищення лісів тощо. Визначення готової продукції в Методичних рекомендаціях не наводиться. Тому, на нашу думку, їх необхідно доповнити визначенням готової продукції в розрізі її видів, оскільки в лісових господарствах може бути суттєвий перелік отриманої готової продукції. Такі доповнення дадуть змогу, зокрема, більш чітко розмежувати готову продукцію та незавершене виробництво, а також їх оцінку.

Склад незавершеного виробництва встановлюється підприємствами самостійно, виходячи з особливостей діяльності. Якщо підприємство має готову продукцію лише у вигляді лісоматеріалів (ділова деревина, дрова тощо), то зазвичай вони не ведуть облік незавершеного виробництва, списуючи всі понесені виробничі витрати на готову продукцію. Якщо ж лісове господарство виготовляє столярні вироби чи інші вироби з деревини, то в цехах матиме місце незавершене виробництво. Усе це повинно бути зафіксовано в наказі про облікову політику підприємства.

З метою точного визначення залишків незавершеного виробництва в кількісному вираженні на підприємстві здійснюється інвентаризація. Періодичність проведення інвентаризації незавершеного виробництва встановлюється підприємством, проте Методичні рекомендації № 124 рекомендують здійснювати її станом на перше число кожного місяця [13].

Після проведення інвентаризації незавершеного виробництва проводиться його оцінка, яка має важливе значення для визначення собівартості готової продукції, а також для забезпечення контролю за наявністю виробів в цехах, які ще не пройшли повної обробки. Оцінка незавершеного виробництва проводиться на основі нормативних калькуляцій або технологічних карт за встановленими статтями витрат [13]. Тому в облікову політику повинні бути внесені елементи щодо визначення об'єктів та одиниць калькулювання, періодичність оцінки незавершеного виробництва, а також застосовувані методи обліку витрат та розподілу їх між готовою продукцією та незавершеним виробництвом.

Викликає питання також те, що відповідно до Методичних рекомендацій, фактичні витрати, понесені на вирощування садивного матеріалу, списуються на вартість продукції в повному обсязі того періоду коли вони понесені й не розподіляються між готовою продукцією та незавершеним виробництвом [13]. На наш погляд, це питання потребує подальших досліджень і розробки методики розподілу вказаних витрат між готовою продукцією та незавершеним виробництвом.

Список використаних джерел: 1. Бойко Я. М. Підходи до аналізу та оцінки ресурсного потенціалу лісового господарства. *Науковий вісник Ужгородського університету: Серія: Економіка*. 2011.

Вип. 32. С. 208–212. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2011_32/statti/3_17.htm.
2. Голян В. А., Голуб О. А. Фінансове забезпечення пріоритетів розвитку лісгосподарського комплексу: диверсифікація форм і засобів. *Проблеми економіки*. 2016. № 3. С. 31-39. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PeKon_2016_3_5.
3. Дяченко Я. Я. Концептуальні основи забезпечення економічної ефективності лісопромислової діяльності в умовах ринку. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2012. № 10. С. 150-154. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2012_10_35.
4. Малюга В. М. Проблеми захисного лісорозведення. *Аграрна наука і освіта*. 2002. Т. 3, № 3-4. С. 60–65.
5. Марчук Ю. М., Уварова В. І. Фінансово-економічний механізм лісгосподарювання: особливості та інституціональні передумови формування. *Економіка та держава*. 2019. № 2. С. 58-63. URL: www.economy.in.ua/pdf/2_2019/12.pdf.
6. Миронова Ю. Ю. Облік незавершеного виробництва на підприємстві. *Науково-технічний збірник "Комунальне господарство міст"*. URL: eprints.kname.edu.ua/16754.
7. Мудра Л. Облік незавершеного виробництва. *Баланс*. 2009. № 5. С. 40-46. 152.
8. Котляревська Н. С. Особливості ведення обліку та формування облікової політики на підприємствах лісового господарства. 2012. № 721. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/12693/1/22_114-125_Vis721menegment.pdf.
9. Котляров Є., Корнілова В. Незавершене виробництво: особливості оцінки та обліку. *Бухгалтерія*. 2008. № 48. С. 53-59.
10. Лінник М. В. Теоретичні проблеми бухгалтерського обліку і оцінка незавершеного виробництва. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2007. Вип. 3(9). 135 с.
11. Ткаченко Н. Формування виробничої собівартості продукції, незавершеного виробництва, рентабельності та визначення ціни продажу. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2001. № 6. С. 29-35. URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9552/1/11.pdf>.
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790.
13. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємствах, що належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України: затверджені Наказом Державного агентства лісових ресурсів України від 14.05.2013 р. № 124. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/FN011487?an=1>.

УДК 657:658.652.2

С. В. Тібеж, студент

Науковий керівник: **Т. Л. Шестаковська**, канд. екон. наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

Ключові слова: виробничі запаси, підприємства, бухгалтерський облік, контроль, методи обліку, виробничий процес.

Сьогодні майже кожне друге підприємство має серйозні недоліки в бухгалтерському обліку виробничих запасів. Ці відхилення особливо проявляються під час проведення інвентаризацій та звіряння даних, коли виявляють недостачі або виникають документальні розбіжності. Контроль за використанням виробничих запасів у сучасних умовах дає змогу мінімізувати ризик банкрутства підприємства та підвищити ефективність обліку, контролю, аналізу та політики управління виробничими запасами з метою стабілізації, збереження та підвищення ефективності роботи підприємства.

Для того щоб виробничий процес ставав успішнішим, підвищувалась ефективність обліку та контролю виробничих запасів, потрібно не просто раціонально їх використовувати, а й удосконалювати документацію оперативного та аналітичного обліку виробничих запасів. Потрібно автоматизувати облік, адже в сучасному ритмі існування підприємства неможливе без автоматизації, вона охопила багато процесів підприємства, починаючи з виробництва продукції і закінчуючи прийняттям управлінських рішень [1].

Інформацію про наявність і рух виробничих запасів висвітлюють на активному рахунку 20 «Виробничі запаси», який включає у себе 9 субрахунків: 201 «Сировина й матеріали», 202 «Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби», 203 «Паливо», 204 «Тара і тарні матеріали», 205 «Будівельні матеріали», 206 «Матеріали, передані в переробку», 207 «Запасні частини», 208 «Матеріали сільськогосподарського призначення», 209 «Інші матеріали».